

ARADI KÖZLÖNY

52. évfolyam, 236. szám.
1937. október 17, vasárnap.

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Arad, Bulev. Regele Ferdinand 4.

Szigetek

Irla: SZANTO GYÖRGY

Most, hogy az emberiség sorsa két szigetország végső erőfeszítéseinek fog megfordulni, szinte belétolakszik a világtörténelembe a szigetek regénye. A földgolyó kétharmadrésze tenger. Ilyen alapon minden szárazföld sziget. Mégis, az összefüggő, nagy földrészeknek egészen más a lélektanuk, mint a szigeteknek. Elsősorban azért, mert nem lehet őket tájegység és lelkiegység szerint közös nevezőre hozni. Ezzel szemben a szigeteknek igenis van valami azonos lelki arculata, annak ellenére, hogy nincs két egyforma arc és nincs két egyforma sziget.

Fanatikus hittérítők élnek messzi szigetekeken és fantasztikus kalandorok. Félőrült kincskeresők beszélnek szigetéről, amelyeken kísértetek uralkodnak és öreg matrózok olyanokról, amelyeket patkányok, vagy hangyák vettek birtokukba. Napoleon a kalózok szigetén született és a kialudt vulkánok szigetén halt meg. Josefin, a korzikai elérhetetlen szerelme, Martinique szigetének fűszereit és pézsmailatát árasztotta kreol bőréből. Gaguinnek, a legboldogabb festőnek Tahitiszigetén születtek ragyogó szín-álmak, fahéjtestü szépségek szüzi mosolyán, Mata Hari, a fahéjtestü szépség, Jáva szigetéről indult egy világháború végzetének rejtélyes utjaira. Ismerjük a bevehetetlen angol erőd, Málta helyén mítoszát, Poseidon leányának, Melétének volt kedves pihenőhelye és a mítosz keresztény legendában folytatódik; Tarsosi Szent Pál itt szenvedett hajótörést az ur Jézus akaratából, hogy megtérítse a szigetlakókat. Ismerjük Sicília és Cyprus lovagkorát, telve szindus misztériumokkal és hallottunk a halálhajók szigetéről a Sargasso-tengerben, ahonnan az ángolnák indulnak el a folyamok torkolatai felé csodálatos nászutjukra. Ott mered felénk a Husvét-szigeten egy elpusztított emberfajta titka, amely hatszáz huszonnégy méteres arcot faragott sziklába és az arcok körben mind a sziget belsejébe néznek, mintha gigászok rejtélyére merednének. És vannak szigetek a Déli-tengeren, ahol Jack London leprás hősei élnek és a legritkább orchideák tenyésznek, kolibrik és óriáspillangók szinpompájával versenyezve a lezuhogó fényzőzömben. Tudjuk, hogy sokan keresik Defoe halhatatlan hőségének, Robinsonnak lakatlan szigetét, az ujrakezdés boldogságát és politikájától, eszméitől és könyvtáraktól megcsömörölve, nagy árat fizetnek e lakatlan szigetekért. Mindez a szín, mindez az ismeretlen után való vágy, a békekeresés és kalandkeresés, a kincskeresés és lidércfénykergetés a szigetek közös lelki arca és harca. A szabadság sósillatu tengeri-szele fúj végig rajtuk, apály és dagály játszik és küzd szikláik alatt, tenger tartja örökké nyitva kikötőik ajtaját és tenger zárja el őket a nagy szárazföldök életének zürzavaros zagyvaságaitól is. Láthatják fától az erdőt, mert kívül állnak. Ezért élesebb szeműek és biztosabbak a dolgukban a tengerésznép, a szigetlakók.

Mindezeket át juthatunk csak Anglia és Japán analógiájának biztos lelkirajzához. Burleigh, Cromwell, Pitt, Fox, Beaconsfield, Palmerston és Salisbury ugyanúgy az admirálisok politikájának megszemélyesítői voltak, mint Ito, Yamato és Araki. Ott Howard-

Dülöre juttatják mindenképpen a spanyol kérdést a nagyhatalmak

Anglia és Franciaország ragaszkodik a külföldi önkéntesek visszahívásának elvéhez
Fiasko esetén a hatalmak visszanyerik akció-szabadságukat!

London, október 16. A bé nem avatkozási bizottság ma délelőtt 11 órakor kezdte meg nagy érdeklődéssel várt tanácskozásait. Lord Plymouth elnök megnyitó beszéde után mindjárt Corbin francia nagykövet emelkedett szólásra, ismertette az angol és francia kormány nézetét és a következő nyilatkozatot tette:

— Két hónap óta a helyzet olyan körülmények között fejlődött, amelyek szükségessé tették annak végleges tisztázását. Ezért kérte a francia és angol kormány a semlegességi bizottság összehívását. A két kormány szilárd meggyőződése, hogy véget kell vetni a mostani lehetetlen és bizonytalan helyzetnek. A francia kormány el akarja kerülni, hogy a semlegességi bizottság döntés nélkül napolja el tanácskozásait és ezért feltétlenül nélkülözhetetlennek tartja biztosítani a mostani tanácskozásokon képviselt hatalmak határozott hozzájárulását néhány egyszerű ponthoz.

Az önkéntesek visszavonásának kérdése rendkívül nagyfontosságú.

Lényegesen fontos megtudni, vajon miként lehet elérni ebben a kérdésben a megegyezést. Az angol kormány ismeretes javaslatai alapján tehát a francia kormány arra kéri a bizottságot, hogy már most határozzanak a következő pontokban:

1. A Spanyolországban szolgálatot teljesítő külföldiek visszavonását a lehető legrövidebb időn belül végre kell hajtani.

2. Mihelyt az önkéntesek visszavonásának

ellenőrzésére kiküldött nemzetközi ellenőrző bizottságok megállapították, hogy a visszavonás végrehajtása kielégítően folytatódik, a két spanyol küzdő felet felhatalmazzák, hogy gyakorolhassák hadviselői jogukat.

3. Már most kifejezésre kell juttatni a bizottságban képviselt hatalmaknak azt az akaratát, hogy a fenti alapelveken létrejött megállapodásokat határozottan és véglegesnek tekintik és ezért a hatalmak hajlandók minden befolyásukat latba vetni a két spanyol kormány-nál azért, hogy a legrövidebb időn belül bizonyos számú önkéntest visszavonjanak és ugyanakkor számításba vegyék azt az aránytalanságot, amely akár az egyik, akár a másik fél hadseregében szolgáló önkéntesek létszámában mutatkozik.

4. A bizottságban képviselt hatalmak kötelezettséget vállalnak arra, hogy nem engedik meg és nem könnyítik meg, továbbá a legkevésbé sem igyekeznek elősegíteni a mostani időtől kezdve az önkéntesek és a légi, valamint hadianyag küldését.

5. A Van Dulm és a Hemming tervek alapján megerősített ellenőrzési rendszert azonnal életbeléptetik, mielőtt megvalósíthatják az ezzel kapcsolatban szükségesé vált intézkedéseket. A francia kormány minél előbb megegyezésre akar jutni és már most megállapítani óhajtja azt az időt, amely alatt a bizottságban képviselt hatalmak véglegesen nyilatkozhatnak a fenti pontok tekintetében.

Az olasz kormány-nyilatkozat

A továbbiakban kijelentette Corbin nagykövet, hogy a francia kormány a mostani helyzetet nem engedi tovább folytatni és ha a kitűzött határidőn belül nem jönne létre a megegyezés és ha az egyezmény határozatait végre nem hajtják, akkor

a francia kormány visszanyeri teljes cselekvési szabadságát.

A bizottságban Plymouth lord az angol kormány nevében a következő nyilatkozatot tette:

— A spanyol viszályban az idegen beavatkozás folytatódik és az angol kormány meg van győződve

arról, hogy minél tovább tart ez a helyzet, annál veszélyesebbé lesz. Hangsúlyoznom kell, hogy az angol kormány nem hajlandó megengedni, hogy a helyzet olyan fejlődési irányt vegyen, mint az a múltban történt. Mielőbbi eredmények elérését óhajtja, mert ezek számára életbevágóan fontosak. A teljes eredmény-céljából lényeges, hogy tökéletes ellenőrzési rendszert létesítsen, sőt ezt az ellenőrzési rendszert meg a javaslatokat a jóakarat és szívélyes együtt-az itt képviselt hatalmakat, hogy azonnal vizsgálják meg a javaslatokat a jóakarat és szívélyes együttműködés szellemében, hogy a legrövidebb időn belül

nak, Drakenak, Seymournak, Nelsonnak, Jellicoenak hívták az admirálisokat, itt Togonak és Katonak. Amit Anglia a spanyol „Nagy Armada” leverésével kezdett meg, azt Japán a Csuzima-szorosban, Rosdestvenszkij hajóhadának megsemmisítésével. Anglia útja Gibraltáron, Egyiptomon, Máltán, Cypruson és Port Saidon át Haifába, Plaesztinába, Adenbe, Bombaybe, Calkuttába, Honkonkba és Ausztráliába vezetett. Japán útja Koréán, Formosán, Mandzsurián, Kinán, Fülöp-szigeteken és a Holland-indiai szigeteken át ugyanide irányul, az USA „War Office” kémei által nyilvánosságra jutott Yamato-terv szerint. Nyersanyagokban pedig vas, szén, olaj, gyapot, gyapju, kaucsuk ezeknek a nagy hődtítási terveknek az igazi arca, piacokban a két óceán. Anglia útja időben három évszázad.

Japané a csuzimai csata óta három évtized. A Yamato-terv szerint még három évtizedre van szükség, de a történelmet meggyorsította a technika. Lehet, hogy az angol és japán tengeri erők sokkal hamarabb találkozhatnak Ausztrália partjai előtt. Annyi bizonyos, hogy ez a rejtélyes össziget, ez a tengerrel körülhatárolt földrész lesz néma tanuja a két szigetország végső nagy, döntő leszámolásának, amelyen felosztják egymás közt a fölgömböt.

Akkor talán kibontakozik majd a háboruk tengeréből a béke vágyalmas, szívárvány színeiben tündöklő új szigete. Amíg azt is el nem lepik a kincskereső örültek, kalózok, kísértetek, patkányok és hangyák. Mi pedig mit is tehetnénk mást; írjuk a szigetek regényét senki-szigetéről.

tökéletes meggyezést érjünk el. Ha nem lenne lehetséges elérni ezt a meggyezést a legrövidebb határidőn belül, akkor az angol kormány kénytelen fenntartani magának a jogot, hogy

viasszakapja teljes cselekvési szabadságát.

Lord Plymouth után Grandi olasz nagykövet megállapította, hogy a spanyol kérdést ismét a július 14-iki angol terv keretében vetették fel. Az olasz kormány annak idején hozzájárult az angol terv betedik pontjához. Grandi ezután kormányának nyilatkozatát olvasta fel, amely így hangzik:

1. Hajlandó vagyunk ismétellen kijelenteni, hogy helyeseljük az önkéntesek visszavonását.

2. Hozzájárulunk a technikai albizottság jelentéséhez, amely arra irányul, hogy nevezzenek ki egy spanyolországi bizottságot és végül hozzájárulunk az együttműködés érdekében ama rendszabályok meghozatalához, amelyeket a harcban álló két spanyol fél elfogad. Olaszország elfogadja azt a javaslatot is, amely bizonyos számú önkéntesnek mindkét fél táborából az egyenlő arány elvén való visszavonására irányul. Az olasz kormány javasolja, hogy kérdezzék meg a két spanyol küzdő felet és kérjék ki nézeteiket ebben a kérdésben.

A továbbiakban hangoztatta Grandi a hadviselő jogok elismerésének feltétlen szükségességét. Végül kijelentette, hogy Olaszországot a legteljesebb együttérzés szelleme hatja át.

A német követ és az orosz delegátus rövid hozzászólásai után a bizottság elhatározta, hogy kedden folytatja ülését.

Ezután Ribbentropp német nagykövet utalt arra, hogy a szovjet okolható azért, hogy az önkéntesek visszavonására irányuló angol terv két és fél hónap előtt meghiusult. Németország, miként a múltban, ezután is az önkéntesek visszavonását pártolja.

Németország is minden valószínűség szerint elni fog majd a cselekvési szabadsággal, ha a többi hatalom ezt tenné.

Maisky szovjet nagykövet heves kirohanást intézett a spanyolországi fascista támadás ellen és tiltakozott az ellen, hogy a spanyol kérdést ismét a semlegességi bizottság elé utalták, ami véleménye szerint a kérdés megoldásának csak újabb elhalasztását vonja maga után.

Öfelsége II. Carol király születésnapjának országos ünnepségei

Az uralkodó Sinaiban ülte meg születésnapját. — Ünnepi istentiszteleteket tartottak a hitfelekezetek templomaiban

Bucuresti, október 16. Ma az egész országban szeretettel ünnepelte meg a nép Carol király 44. születésnapját. Az ország összes templomaiban hálaadó istentisztelet volt. A főváros katedrálisától a legkisebb falu templomáig ugyanabban az órában hangzott fel a Királyhimnusz és utána a királyért elmondott ima. Öfelsége születésnapjának megülvése évről-évre bensőségebb lesz.

Öfelsége a mai napot Sinaiban töltötte. A sinaiai udvari templomban istentisztelet volt a király részvétele mellett. Jelen voltak Hohenzollern Frigyes herceg, Sinaia város vezetősége, Flondor miniszter, Urdareanu ezredes, Fundateanu udvari marsall, Holberg báró, Stiss ezredes, Buchman, a király magántitkára, Ernst udvari építész, Balnescu ezredes. A Te Deum után katonai felvonulás volt, amelyet végignéz-

tek a helyi hatóságok képviselői és a királyi udvartartás tagjai is.

Ugyanebben az időpontban Bucurestiben is Te Deumot tartottak, amelyen részt vettek a kormány tagjai is. A Te Deum után

a kormány tagjai Tătărescu miniszterelnök vezetésével különvonaton utaztak Sinaiba,

hogy az uralkodónak hódolatukat és jókívánságaikat fejezzék ki. A Peles kastélyban déli egy órakor Öfelsége II. Carol király dezsónét adott, amelyen résztvettek a kormány tagjai is. Iasi-vici tábornok, hadügyminiszter távirat útján hozta az uralkodó tudomására a hadsereg hódolatát.

Öfelsége születésnapján megjelent előtte a nevét viselő 57. lengyel gyalogezred küldöttségé, amely a tisztelgés alkalmával

CONSUM könyvvel **ADAM** posztóáruházban férfiszövet **szükségletét**
6 havi hiteire **ADAM** (v. Bohus-palota) **szerezheti be**

Szerelem és pénz

Irtá: BERNARD NABONNE

Robert Clausier már napok óta sikertelenül tanýázott a helyszerzőknél, nem tudott állást kapni, igaz, hogy referenciákat sem tudott nyújtani, de hát az embernek egyszer el kell kezdenie a munkát, nem nyújthat mindjárt bizonyítványt a múltjáról, ha még nincs múltja. Az emberek bizalmatlanok az olyan inással szemben, akit még nem próbált ki más. Viszont Robert igazán nem mondhatta el az emberek részvételére vadászva, hogyan jutott idáig. Néhány évvel ezelőtt vesztette el ugyanis apját, anyját és akkor valóságos vagyon ura volt. „Ne dolgozz fiam, szerencsére nincs rá szükséged és a te gyenge egészséged megsínylené” — mondogatta Róbert anyja és a fii megfogadta szavát, kényelmesen éldegélt, be-bejárt apja irodájába, de a munkát helyette aligazgatói végezték el.

Városának legnagyobb gabonacége volt Roberté és nem is volt vele semmi baj, amíg bele nem szeretett Lucienne Sarautba. Saraut úgy érkezett Párisba, mint legendás híri üzletember, aki nagy villamos erőművet akart létesíteni a városban. A vállalkozás roppant méretű volt, Saraut sok pénzre számított. Mielőtt bárki máshoz fordult volna, Robertet látogatta meg, aki mindenestre a város egyik leggazdagabb embere volt. Ezzel nagyon megtisztelte Clausiert, aki nem tudta levenni a szemét a fezőr lányáról, erről a magas, karcsu szőke szépségről, aki éppen olyan volt, mint ahogy Robert a tökéletes parisiennet elképzelte. Lucienne Saraut nem fogadta elutasítóan Robert áhítatos pillantásait és így az üzleti tárgyalások jól haladtak. Hiába figyelmeztette Robert-t néhány tapasztalt üzletember, hogy vigyázzon: Saraut igen rossz hírű em-

ber, Róbert túrta, hogy Saraut behálózza.

— Nézzé barátom, ez nem gyerekjáték — mondta Saraut — igen sok pénzre van szükségem. Azt ajánlom önnek, fektesse bele üzletembe egész vagyonát és meg fogja kétszerezni azt, amije van. Ha teljes erejével támogat, ez boldogságot is jelent az ön számára — és leánya felé hunyorított. aki egy divatlapot nézegetett.

Ez döntött. Robert ezt valóságos ígéretnek vette, elutazott és Robert két hét múlva száraz levelet kapott tőle, amely szerint az alig megalakult részvénytársaság tönkrement. A szerződés azonban úgy volt megfogalmazva, hogy Robert még csak feljelentést nem tehetett Saraut ellen. Pénzzé tette amije még volt, felutazott Párisba és keresni kezdte Sarautékát. Luciennt akarta látni. De Sarauték címe megváltozott és hiába kereste őket és egy nap itt állt egy fillér nélkül Páris közepén. Ha nem akart éhen halni, munkát kellett keresnie. Nem tanult semmit, az egyetlen lehetőség volt. inasnak menni.

Több, mint egy hét múlt el és Robert már-már kétségbeesett, hogy éhen fog halni, amikor egy fiatal, elegáns ember lépett a helyszerzőhöz. Egy pillantást vetve a várakozókra, Robertre mutatott:

— Nincs időm most tárgyalni, — mondta — a nevem Gérard Carnet, tessék, itt a címem. Kérem, jelentkezzen nálam, amilyen gyorsan csak lefeleségemet egész nap otthon találja, mutatkozzék be neki és állapodjék meg vele a feltételekben.

A fiatalember tetszett Robertnek. Azonnal utnak indult, megkereste a megadott címet és már egy óra múlva csengetett egy szép ház kapuján. Egy szobaleány vezette be:

— Azonnal jelentem a nagyságos asszonynak. Robert az ajtó mellett állva maradt. Nemsokára egy fiatalasszony lépett a szobába, ahol várt.

Megállt a küszöbön. És Robert nem tudta visszatartani hogy el ne kiáltja magát:

— Lucienne!

Az asszony remegve, megdöbbenve állt előtte és Robert, aki sohasem merté neki bevallani szerelmét, amíg gazdag volt, most elfelejtette, milyen helyzetben van és ezt dadogta:

— Hát így kellett magával újra találkoznom, Lucienne. Sohasem szüntem meg magára gondolni. És hirtelen megragadta az asszony kezét:

— Még mindig szeretem magát.

Lucienne tágranyilt szemmel bámult rá:

— ...Miért nem beszélt előbb. Azt hittem, csak azért tárgyal apámmal, mert az üzlet érdekelt, azt hittem, velem nem törődik.

— Hát maga is!? — kérdezte Robert megsemmisülve.

— Most már késő, — felelt az asszony halkán

— Gérard Carnet felesége vagyok s ő talán csak a hozományom miatt vett feleségül... — azután hozzátette: — csak nem fogadhatom most fel magát inasnak?...

Robert szó nélkül kifordult a szobából és egy perc múlva az uccán volt. „Szóval nincs állásom” mormogta.

CORSO

3 mérs. hely. 5.
7.15 és 9.15 óraor
Telefon: 2065.

Saját érdeke jegyéről elővételben gondoskodni

Mimi a gazdag ember lánya

Dick Powel, Madeleine Carrol, Alice Faye és a
3 Ritz Brothers.

2 óra kacagás! 2 óra humor! 2 óra vigység!

D. e. fél 12 órakor matiné: „A SÖTÉT KAMRA
TITKA”. Szenzációs kalandorfilm.

átadta Őfelségének az ezred ajándékát: egy 12. századból származó katonacsákót. A küldöttséget az ezredes vezette és ő tartotta az üdvözlő beszédet.

Ünnepségek a külföldi követségeken

A mai ünnep alkalmából a budapesti, párisi és prágai román követségeken ünnepséget rendeztek, amelynek keretében Te Deum volt. Benes, a csehszlovák köztársaság elnöke Őfelsége születésnapja alkalmából üdvözlő táviratot küldött az uralkodónak.

Aradon délelőtt tíz órakor a székesegyházban hálaadó istentisztelet volt, amelyen megjelentek a katonai és polgári hatóságok fejei, valamint a kulturintézmények vezetői. A közhivatalokban ma szünetet tartottak; az iskolákban nem volt előadás. A város fellebögözött díszben ünnepelte az uralkodó születésnapját.

A kormányváltás dátuma

A Curentul írja, hogy Őfelségének a tegnapi banketten tartott beszéde élénk benyomást keltett a jelenlévő politikusoknál. Mindenki felfigyelt Őfelsége azon mondására, hogy a jelen pillanatban mondjon le mindenki politikai hitének teljességéről, egyetlen hit: az egyesülés hite miatt. A teremből kijövet a különböző pártállású politikusok egy csoportba verődve barátságosan megbeszéltek a helyzetet. Két tény figyelemreméltó: Bratianu Dinu távolléte az ünnepségekről és Ion Mihalache némasága, amikor párthivei a politikai helyzet iránt érdeklődtek. A politikai körök általános véleménye, hogy

november 15-én az országnak más kormánya lesz.

A megfelelő tényezők tárgyalásai a királyi vadászatok után kezdődnek.

A nemzeti parasztpárt vezéreinek fontos tanácskozásai

Ma a nemzeti parasztpárt vezető emberei tanácskozást tartottak a párthelyiségben. Virgil Madgearu megbeszéléseket folytatott a megyei vezetőkkel a választások előkészületeiről. Október 20-án gyűlnek össze a pártvezetők, hogy megtárgyalják a legfontosabb kérdéseket. Ismeretes, hogy a párt tavaszi kongresszusa óta még egyetlen gyűlést sem hívott össze, mert annak idején a pártelnök teljhatalmu megbízást kapott és így önhatalmulag intézte a pártügyeket. A mostani összejövetel alkalmával Mihalache annak az óhajának adott kifejezést, hogy a párt vezetői közösen vizsgálják meg a jelenlegi helyzetet és közösen tárgyalják meg a közeljövőben várható eseményeket. A párt politikai ügyosztálya jelenleg a következőkből áll: Mihalache, dr. Lupu, Costachescu tanár, M. Popovici, Valer Moldovan, Pan Halipa és Madgearu főtitkár.

Mihalache ezen a megbeszélésen hosszú beszédben tárta fel a jelelegi politikai helyzetet, határozathozatalra kérve fel a jelenlévő párttagokat.

Szabadelábra helyezték a buzăui pénzügyigazgatót

Védője szerint érzékenységből lett öngyilkos Katz Adalof. A minisztérium folytatja a vizsgálatot.

Buzău, október 16. Lucopol pénzügyigazgatót tegnap szabadelábra helyezték, de a mi-

Puder, a legfinomabb árnyalatokban.

Az egész világon elismert Richard Hudnut Three Flowers puder számos díszkrét árnyalata között, biztosan megtalálja azt is, amely az Ön arcborének — a különféle évszakokban, a nap éles fényénél, vagy mesterséges világításnál — a legjobban megfelel. Ez teljessé teszi a Richard Hudnut Three Flowers szépségápolást, amely eddig a legeredményesebbnek bizonyult.

A Richard Hudnut Three Flowers puder tökéletesen tapad egy utólérhetetlenül finom csaknem észrevehetetlen rétegben és így a legnehezebben kezelhető arcborének (akár száraz) is matt, bársonyos ragyogást kölcsönöz.

RICHARD HUDNUT

Three Flowers Beauty Treatment

nisztérium tovább folytatja ellene a vizsgálatot. Lucopol letartóztatásának az volt az oka, hogy egy héttel ezelőtt öngyilkos lett a város egyik

Lucopol hivatalos hatalommal való visszaélés gyanúja miatt tartóztatták le. Védője azal érvelt, hogy Lucopolnak joga volt a zárlat

Párisi modellházak vezető újdonságai mind-mind megtalálhatók a

DIVA MODELLHAZ

MINORITA-PALOTA
kollekciónjában

CONSUM ÉS INLESNIREA TAGOK BEVÁSÁRLÁSI HELYE

tekintélyes teátilkereskedője, Katz Adolf. A kivetési pénzügyi adminisztrátor nem volt hajlandó várni a fellebbezés elintézésére és szoros zár alá vette Katz raktárát.

foganatosítására és Katz részéről érzékenység volt, amikor emiatt eldobta életét. A törvényszék nem hagyta jóvá a letartóztatási végzést.

A pénzügyminisztérium az ügy további vizsgálatának folytatására, egy vezérfelügyelőt küldött ki.

A NAGY KÉRDŐJEL

feleletre vár! London, Páris, București és Budapest előtt már nem kétséges, hogy az

ORGONAVIRÁGZÁS

minden idők legcsodásabb filmrománca és zenei alkotása. — A jövő héten ARAD fog felelni, hogy

JEANETTE MAC-DONALD és NELSON EDDY

kielégítik-e a felcsigázott várakozásokat !!!!!

Kettős premíerműsor!

I. Pétervári zenész Orosz film.

II. Titkos küldetés

Rendkívül izgalmas Wild-West film. Az éneklő cowboy DICK FORAN és „Szelvész” a csodáló.

URANIA Premiermozgó

Tel: 12-32. 11.30 és d. u. 3-kor-mérek 5, 7.15, 9.30.

Seymek
AZONBAN A KÖVETKEZŐ
Seymek
SATURNIA
MARYLAND
GRAINANTINE
A NYUGATI DIVAT LEGUJABB
KREÁCIÓI-AMELYEK KIVÉTELES
FINOMSÁGUAK ÉS ÁRUK
MÉGIS RENDKIVÜLIEN
JUTÁNYOS - CSAKIS A
Gjallia -NÁL KAPHATÓK
TIMIȘOARA,
Bd. Ferdinand 7. (Palace.)
Gjallia
FIKÓZLETEK AZ ORSZAG MINDEN JELENTŐS VAROSABAN

BUCSU

Írta: STELLA ADORJAN

Némán kanalazták a vasárnapi levest. A családfe idegesen nézegette karkötő óráját, mint aki attól fél, hogy lekésik. Két gyermek asztalkendővel a nyaka körül megilletődve tekintett fel az apjára. Az anya ahig nyult az ételhez, küzködött a könyveivel.

— Tíz perc múlva szeretnék indulni — törte meg a csendet az apa.

Az asszony megremegett. Estdő tekintetét vetett a férjére:

— Nem lehetne odatelefonálni... azt mondani, hogy hirtelen megbetegedtél.

— Hova gondolsz?! Elvégre férfi vagyok... Egyszer az életben ugys meg kell...

Az asszony ecsuklott:

— Gondolj rám és erre a két szerencsétlen csemetére...

— Szigoruan szolt a férfi:

— Pans devant les enfants, mon cher!

Laci, a nagyobbik fiucska illedelmesen közbeszólt:

— Bocsánatot kérek, papa... nem „mon cher”, hanem „ma chère”, a mama ugyanis nőnemű...

— Ne vitatkozz a felnőttekkel! Micsoda modor ez! Ha a papa azt mondja, hogy mon cher, akkor az mon cher... Különben se hallgatózz, hanem egyél...

A két gyerek összenézett. Ebben a pillanatban benne volt, hogy ők is mindent tudnak. Milyen furcsák is ezek a mai szülők! Azt hiszik, hogy el lehet titkolni a gyerekek előtt a rideg valóságot. Jönnek ilyen gólyamesékkel. Mintha ma egy tiszteendő fiu nem olvasna ujságot és nem tudná az eseményeket.

Levés és hus között a férfi kurtán végrendelkezett:

A biztosítási kötvény benn van az íróasztalomban. Ha okozkodnak, telefonálj Bélának, ő nem csak a barátom, hanem az ügyvédem is. Nemsokára különben itt lesz, pár jogi formalitást kell vele megbeszélni. Ha jönnek Oti-számlával, küldd el őket, a szabóm is fog jelentkezni egy hatvanpengős nyugtával, azt se fizess ki. Klubtagsági díjak nyugtáját hozzák, dobd ki őket, irógépészletért jönnek...

— Nem fizetem ki! Azt mondd szívem, amit kell fizetni. Így sokkal hamarbb leszünk készen!

— Semmit se fizess! Remélem, különben is tekintettel lesznek a helyzetedre és nem zavarnak követelésekkel. Van fekete ruhád?

Az asszony nem birta tovább. Keserves sirás-rafakadt. A gyerekek is rákezdték. Rárohantak az

**Oszi ruhákat, kabátokat
fest, tisztít**
Alexandru Knapp Sándor
modernül berendezett vállalata
Arad. Str. Bratianu 11. Str. Ep, Radu 10

apjukra és ölelni-csókolni kezdték. Éles hang vetett véget a családi képnek.

— Szervusztok, gyerekek! Mi van itt, halottasház!?

Béla volt, az ügyvéd. Kezet csókolott az aszszonynak, megölelte a gyerekeket és ebben a gyöngédségben volt egy szemernyi kondolálás is. Mama rájuk szólt:

— Menjetek be szépen a szobátokba, ott egyétek meg a tésztát, apának fontos beszéde van Béla bácsival...

— Tudjuk, tudjuk, végrendelet! — nyelvelt Laci, de már rohant is kifelé a szobából.

— Nincsenek már gyerekek — állapította meg az ügyvéd bölcsen, majd átmenetnek hozzátette: bizony, bizony!

— Kérlek szépen Bélám..

— Fel a fejed öreg fiu! Elvégre a háboruban is eleshettél volna! Gondolj arra Sándorkám, mikor a tizedik Isonzó-csatában kiszedtünk a rommá lőtt kavernából!?

— Szébb halál lett volna — mondta a férfi dacosan.

Csendes zokogás zavarta meg a beszélgetést. A nő most már nem fukardott a könnyeivel. Sándor egyszerre megkeményedett.

— Lili, az istenért, ne tedd még nehezebbé a helyzetemet! — Hát kérlek Bélám... Lényegében marad a legutóbbi végrendeletem, csupán arra kérlek, függeléknek vedd hozzá, hogy a Contarius-műveknél vállalt érdekeltségem is teljes egészében a feleségemé. Téged bizlak meg az ellenőrzéssel. Juci szobalányunk kap háromszáz pengő készpénzt. Maris, a szakácsnő ötszázat...

Az asszony felzokogott:

— Az sok! Nem engedem elrontani a személyzetet!

Sándor ingerülten válaszolt:

— Bocsáss meg, kinek a végakaratóról van itt szó, a tiedről, vagy az enyémről!?

— Tiedről, szívem. Béla írjon Jucinak száza és Marisnak ötvenet. Gondolj a családodra, fiam!

A férfi némán bólintott. Minek vitatkozzan most, amikor talán... nő de hagyjuk ezt... Megölelte az asszonyt, aztán erélyesen mondta:

— Mehetünk!

— Elkísérhetlek? — kérdezte Lili.

— Isten őrizz! Még kinosabbá akarod tenni az utolsó óráimat?

Az asszony vállat vont. Belenyugodott.

— Nem felejtettél el semmit, fiam? Zseb-kendő van nálad? Aprópénz?

— Minden rendben van. Ja igen. Még van egy kívánságom. A rádiót kapcsoljátok ki!

Lili tiltakozott.

— Azt már nem! Egy kis jazzt igazán hallgathatok ezekben a szörnyűséges órákban...

— De csak jazzt! Hát akkor szervusz... A gyerekeknek mesélj rólam... Mondd el, hogy van az életben valami ami mindennél fontosabb kötelesség... Apropos, el fogok késni!

Még egyszer kezet csókolott a feleségének és fel-emelt fővel indult el Pestkörnyékére, hogy mint vizsgázott futballbíró haláltmegvető pártatlanságvezese a vasárnapi mérkőzést.

**Elegáns őszi és téli kabát- és öltöny-
szöveteket vásároljon**

H. WIESEL posztó-
áruházában

mert a legszebbet, legjobbat kapja a legolcsóbban
SOLIDARITATEA csekkel készpénzárban 6 havi hitel mellett vásárolhat

Idegenek örökölték Sarateanu volt régens vagyonát

București, október 16. A galatiai ítélőbíróság előtt érdekes örökösödési pert tárgyaltak. Az örökös Sarateanu volt régens, aki három évvel ezelőtt halt meg. Magas méltóságához képest elég szerény vagyont hagyott hátra, amely egy magánházból és értékes szőnyegekkel és képekkel áll. Sarateanu mielőtt régens lett, a semmitűszék elnöke volt, de Bucuresiben semmiféle vagyont nem hagyott hátra. Háza is szülővárosában, Galatiban van. Elég gyakorta változtatja végrendeletét, minden három évben és minden esetben más és más örökösre hagyta vagyonát. Első végrendeletében általános örökösül az Elisabeta Doamna kórház jelölte meg. Régenssége alatt Paula Stelian Ionescu nevű unokahuga javára végrendeletet, majd amikor a régensségi tisztségtől megvált és Galatiba vult vissza, egy idegen házaspár, Sava nevű pénzügyigazgatósági tisztviselő és ennek neje jutott kegyeibe és ezekre hagyta vagyonát az az indoklással, hogy öregségében ezek ápolják. A hagyaték körül ádáz harc indult meg a három örökös között, de a per folyamán a Doamna Elisabeta kórház feladta a küzdelmet és így csak a volt régens unokahuga vitatta, hogy a legutolsó végrendelet érvénytelen, mert azt Sarateanu hízegés és befolyásolás folytán készítette. A törvényszék már korábban elutasította az unokahugának birtokbábelhelyezési kérelmét, míg most az ítélőbíróság érvényesnek jelentette ki Sarateanu végrendeletét és így a galatiai ingatlan a Sava házaspár tulajdonába kerül.

Elválták egy helyen a Japán hadsereg visszavonulási útját

London, október 16. A japán-kínai háború váltakozó hadiszerencével tovább folyik. Most már nyilvánvaló, hogy Kína nehezen megemészthető kemény falat a japán imperializmus számára, ujabban jelentős kínai győzelmekről érkeznek jelentések.

Hopsi tartományban a nyolcadik kínai hadosztály folytatja előnyomulását északnyugat felé. Körülkerítették Laiyan városát és ezzel elválták a japán hadsereg visszavonulási útját, valamint megszakították az összeköttetést a Peking-hangkaui vasútvonalon. A japánok ezzel szemben elfoglalták Ping-yuan városát Santung tartományban. A kínai harcvonal három kilométerrel ismét hátrább szorult. A „Central News” távirati iroda jelenti, hogy tegnap több japán repülőgép bombázta Uceo és Koelin városokat, amelyek a Sansi tartományban fekszenek. A polgári lakosság közül Uceoban százan, Koelinben hatszázán haltak meg.

A washingtoni japán nagykövet egyébként tegnap kormánya nevében sajnálkozását fejezte ki azért, mert

egy japán repülő tévedésből több bombát dobott le sanghaji amerikai koncessziós területre

és ennek folytán hat amerikai tengerész megsebesült.

A Stefani ügynökség jelentése szerint Japán rokonszenvét nyilvánította Olasz- és Németország iránt.

A spanyol eseményekben ugyancsak Franco tábornok mellett foglalt állást a japán kormány.

A Reuter távirati ügynökség jelenti Sanghából, hogy kínai katonai hatóságok állítása szerint a japánok a Sangháj körüli harcokban az utolsó ténét nap alatt

20.000 halottat és sebesültet vesztek. Ugyanezek a kínai körök azt állítják, hogy a kínaiak három ízben hiúsították meg a japán csapatok partaszállását annak ellenére, hogy a szállítóhajókat ötvenhárom japán hadihajó kísérte.

Miért nevet Panni?

Azok közé tartozik, akik szeretik az életet. Semmit sem teszt, ami felesleges és mindent megteszt, ami szükséges. Ápoló és jókedvű. És a fogait ilyen fogakkal neveti is! Egészségesek és fehérek. Természetesen: Chlorodont reggel — Chlorodont este! Ez a jelszava. És igaza van. Aki Chlorodontot, a kiváló minőségű fogpaszta, használja, helviesen cselekszik.

Chlorodont Fogpaszta

Elmaradt pár napra Alpár Gitta aradi hangversenye

Könnyű lefolyású influenza-ban betegedett meg Timisoara-Temesváron a világhírű művész

Arad, október 16. Alpár Gitta, a világhírű énekművész és ünnepelt filmsztár tegnap Belgrádból Timisoara-Temesvárra érkezett, de a legnagyobb sajnálatára nem folytathatta útját, amely program szerint Aradra vezetett volna. Ugyanis a művész hűlése következtében orvosa szigorú tanácsára pihenni kényszerül, nehogy könnyű természetű betegsége romániai turnéját veszélyeztesse. Ilyenformán körútjának programja megváltozott, így hétfőn Timisoara-

Temesváron tartja meg hangversenyt, majd onnan Bucuresztbe utazik és

a fővárosi koncertje után érkezik Aradra. Hangversenyének pontos dátumát keddi lapszámunkban közöljük. Természetes, hogy a megváltott jegyek erre a napra érvényesek.

— Az aradi közönség kedves elnézését kérem — üzeni Alpár Gitta, — hogy önhibámok kívül hangversenyem dátuma néhány napra halasztást szenved, de előre ígérem, hogy bőségesen kárpótolni fogom a közönséget.

Ne dobja ki pénzét!

Mielőtt őszi-, vagy télikabátját beszerezné keresse fel

FORTUNA

női konfekciót

Piața Avram Iancu 1.

CONSUM ES INLESNIREA TAGOK BEVASARLASI HELYE

Elmenekült a főmufti Jeruzsálemből

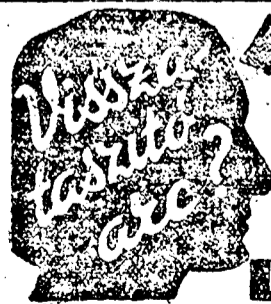
Egész Palesztinára kiterjesztik az ostromállapotot

London, október 16. Hivatalosan megerősítik azt a hírt, hogy a jeruzsálemi arab főmufti elmenekült az ország területéről. Hír szerint a főpap Beyruthba érkezett és onnan Damaskusba megy. Más-különben a palesztinai helyzet egyre nyugtalanítóbb formát ölt. Az angol főbiztos állandóan tanácskozásokat folytat a katonai és rendőri hatóságok vezetőivel. Valószínű, hogy az egész országban ki fogják hirdetni az ostromállapotot. Különösen Hebron

környékén súlyos a helyzet, ahol egymást érik a zavargások és a merényletek.

Az éjjeli vasuti forgalmat az egész országban megszüntették.

Nagy nyugtalanságot keltett az országban az a hír is, hogy a határokon felvonultak a vahavíták. Hatalmas tűz pusztított reggel 3 órakor a lyddai repülőtér vámpalotájában. A régi kikötő vámpülete és drótnélküli táviró állomása leégett. Azt hiszik, hogy a tüzet az arabok idézték elő.

ON A HIBAS
Pattanások, pörsekenések, sőtör, mindannyi hamar eltűnik, utra visszanyeri jó kedvét, életörömét, — ha Cadum-kenőccsel kezeli. Ez a feljmulhatatlan orvosság megszünteti a viszketést és a bőrvörösséget. Hatása gyors — költségek csokályok. Jó, ha állandóan kéznél tart egy doboz Cadum-kenőcsöt.

kerjen csakis valódi Cadum-kenőcsöt

SELECT Holnap hétfőn, premier!

Charlie Chan mesterdetektív legújabb kalandjaiból:

A kísértetek háza

Főszerepben:
WARNER OLAND

SELECT

d. e. 11½, d. u. 3 (mérs), 5, 7¼ és 9¼ órakor

Angliai Erzsébet (Tűz Anglia felett.)

Ma utóljára!

Diákságnak engedélyezve!

RADIO??

Akkor vegyen csak **Telefunken**

német világmárkát. 1937/1938 modelleket
a gyári fölerakatból

Radio Lux, Hermann Schuller

Blv. Regele Ferdinand 17. Telefon 16-43

A Quai d'Orsay titkai

Világtörténelem egy francia okmánygyűjtemény tükrében

Párisból jelentik: A Quai D'Orsay megjelölés alatt mindenütt a világon a francia külügyminisztériumot értik. Kevesen tudják azonban, hogy a Quai d'Orsay egy különleges szárnyában van a világ egyik elgérdekesebb okmány-gyűjteménye. Mindazok az okmányok vannak itt felhalmozva, amelyekben az évszázadok sodrában Franciaország kerögzítette különböző titkos megállapodásait Ezekből az iratokból megismerhetjük Franciaország, sőt némely vonatkozásban a világ történelmét is.

KÖZEL SZÁZEZER AKTACSOMO

Bejutni ebbe az okmánytárba nem a legkönnyebb feladat. Amióta a világháború egyik óriási jelentőségű dokumentuma: az az okmány, amelyben a német birodalom megüzente a háborút Franciaországnak, szőrénszállán nyomtalanul eltűnt rendkívül megszigorították a titkos okmánytár ellenőrzését. A bejáratot hatalmas páncélajtó zárja el, amelyet különleges szerkezet nyit és zár. A szerkezet kezelése kizárólag az okmánytár igazgatójára van bízva.

Hosszu folyosók sorakoznak a vasajton tuli helyiségekben, amelyek összeségükben hét kilométerre nyulnak. Hatalmas állványokon közel száz ezer okmányosomag van felhalmozva, amelyek Franciaország évszázados történelmére vetnek világosságot. ABC sorrendben és országok szerint rendezték az egymás mellé sorakozó aktatömkeletet. Afganisztánnal kezdődik a gyűjtemény és Jugoszláviával végződik, mert tudniillik a francia ABC szerint a J „Y”.

A LEGRÉGI B TITKOS OKMÁNY

A legrégi b titkos okmány 1304-ből származik és arról a bizalmas megállapodásról szól, amelyet Jakab, Majorca királya és Faix grófja kötöttek egymással Andorra köztársaság határára vonatkozólag. Hosszu sorokban vannak felhalmozva azok az okmányok, amelyek a Napkirály hódító hadjárataira és titkos egyezményeire vonatkoznak.

De vannak itt kevésbé dicsőséges multra vonatkozó adatgyűjtemények is. A francia nemzet egyik legszomorubb időszakát idézi fel az ugynevezett Tráyes-i egyezmény, amelyet VI. Károly francia király III. Edward angol királlyal kötött. Arról van szó benne, hogy Anglia nemcsak megtarthatta a Francia országtól elhódított területeket de VI. Károly halála esetére Edwardot jelöltemeg közvetlen utódjának. Nem hiába tartotta az akkori francia népszokás ezt a szerződést a „legsúlyosabb” okmánynak.

TÖRTÉNELMI BÉKESZERZŐDÉSEK

A vestfáliai békeszerződés okmánya is, amely tudvalevőleg a harmincéves háborúnak vetet véget, ugyancsak ebben a titkos okmány-gyűjteményben van elhelyezve.

Századok óta ezt az okmány tartották a legértékesebbnek valamennyi között, mert egyetlen más iráson sem volt annyi pecsét és aláírás, mint ezen. A versaillesi békeokmány létrejötte óta azonban csökkent az értéke, mert az utóbbi okmányon nemcsak Európa, de Amerika és Ázsia több népének küldöttei örökölték meg a nevüket. Pecsét meg annyi van rajta, hogy alig lehet összeszámlálni érdekes, hogy a sokszorosító ipar tökéletesedése és az írógép korában kézzel írják ezt a fontos szerződést és a szöveg stihusa is a régi idők szellemére emlékeztet. „Raymond Poincare, a francia köztársaság elnöke üdvözetét küldi mindazoknak, akik a jelen irást látni és olvasni fogják”...

Alig három esztendeje halt meg Poincare, de ha a versaillesi szerződés okmányát olvassuk, az a benyomásunk, mintha évszázados irás volna a szemünk előtt.

MARIA ANTONIETTE HÁZASSÁGI LEVELE

Egy különleges osztályon vannak azok az irások és okmányok összegyűjtve, amelyek a francia királyok személyére vonatkoznak. Itt van például a

Nagyságos Asszonyom!

Ne feledje, hogy még a legelenásabb ruha sem áll tökéletesen, ha nincs egy jól szabott fűzője.

Salvator cég, mint mindig a legújabb és legszebb fűzőket, melltarókat készít, minden toillethez megjelölően. Arad, Piata Avram Iancu 21. Telefon 15-71.

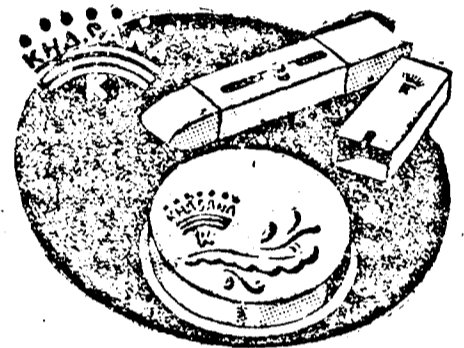
sátragikussorsu Mária Antoniette királynő házassági szerződése is, amelyet akkor vetettek pergaméntre, amikor, mint 15 esztendő lány eljegyezte magát a daupinnal, a később ugyancsak tragikus végzetű XVI. Lajos királlyal. Itt vannak Franciaország leginkább ezeretett királyának: IV. Henriknek szerelmes levelei is, amelyeket menyasszonyához, Medici Katalinhoz írt. Napoleonra vonat-

Arckifejezését
megfiatalítja és megzserépi

néhány másodperc alatt KHASANA-ajakruzs és arcpirosító. Ajkának és orcának friss és rózsás színárnyalatot kölcsönöz.

KHASANA-ajakruzs és arcpirosító nem színteledik el idő-víz- és csókállók. A modern színárnyalatok: superb, koralle és karmin. Minden szépségtípus számára a megfelelő színárnyalat!

KHASANA

kozó számos irást is őriznek ípt. Napoleon aláírásából a nagy császár egész élettörténetere következtethetünk. Mint első konzul így írta alá magát: „Bonaparte”. Császárságának első szakában keresztnevét teljesen kiírta így: „Napoleon”. Az idő múlásával megrövidült a neve is, még pedig ekép: „Nap”. Végül már egy energikus nagy „N” betűt kanyarított az irások alá.

A GYARMATOK OKMÁNYAI

A titkos okmánytár egy másik része különösen fontos okmányokat tartalmaz. Itt vannak összegyűjtve mindazok az irások, amelyek nemcsak az anyaország, de a gyarmatok területének pontos méreteit és leírását tartalmazzák. Amióta Franciaország gyarmatbirodalom lett, ennek a gyűjteménynek különösen fontos a jelentősége.

PAPIR HELYETT ARANYLAP

Egy másik részben, amel leginkább egy nagy bank csekkesztályára emlékeztet, vannak összegyűjtve a különböző országok államférfiainak, toírásai is. Ezek között legértékesebb az az okmány, amelyet annakidején a délázsiai Sziám juttatott el a francia köztársaság elnökéhez. Papir vagy pergament helyett vékony aranylapokra vésték a szöveget. Ennek az irásnak az aranyértéke is igen jelentős.

ŐSZI SZÖVETUJDONSÁGOK

női kabátszövetek, iskolai egyenruhák

VAJDA posztóáruházában

Színházzal szemben, Strada Gen. Berthelot 8. — Mercur bevásárlási hely.

Cserépkályha,

sfantu-gheorghel
gyártmányu
prima minőségű

olcsó árban

kapható
kizárólag a

„CERAMICA”

kályhás cégnél, Bul. Regina Maria 9. sz. I. emelet.

(SZILAGYI)

Egy emigráns-regény

— Hans Habe: Drei über die Grenze —

(Editions Unlion Geneve)

Irta: RAFFY ADAM.

Utleveled rendben van, fényképed szabályszerű, szabályszerű aláírásod ott diszeleg alatta, személyleírásod pontos, talán „fogaid is épek”. Podgyászod az ártatlanság nyugodt álmát alussza fent a fülledt fülke megviselt hálójában, mégis bukfencet vet a szived, amikor a párás, kékfényű, hűvös éjszakában egy erélyes kéz félretolja a fülke ajtaját, két szurós szem pengéként tekint feléd és egy bizalmatlan, hideg, hivatalos hang talpra parancsol:

— Az utlevelet kérem! Vámvizsgálat.

Nem követtél el kihágást, nem vagy katona-szökevény, nem menekülsz politikai bűnök, vagy mindennapi ocsmány vétek miatt. Táskádban ártatlan játékszer hever kislád számára és külföldi ritka gyógyszer beteg édesanyád részére. Szelid bé keszerető, hazavágyó polgár utas vagy, nincs félni, nincs rejtegetni való. Mégis elsápadsz, fogaid ősz szekoccanak, különös izgalom vilódzik át a bőrdön s egyszerre alázatos, jelentéktelen senkivé súlyyedsz a kormos karszalag, álmos és ingerült vámtisztviselő előtt. Polgári öntudatot, emberi méltóságod az utazás változatosságában felfokozott önhittséged egyszerre összeroppan, darabokra hull, köddé válik, álomszerű, irreális, mesebeli köddé. Utleveled tehetetlen függvényé válsz, a vékony füzecskére megriadt, bárgyu és ostoba, dadogó feleleteket adó szolgálójává s remegő szived mélyéből irigyked az ázott verebet, vagy a vonító kutyát, amelyek számára nem létezik adminisztráció és bürokrácia.

Háttha még nem békés, tisztos utazó voltál, hanem Nora Geldern, dr. Heinz Kiesler, vagy Richard Sergius lennél! Egy a három közül, akik a határon át nem utaznak, hanem menekülnek. És még milyen határon át! A harmadik birodalom sorompós, szigorú, SA-emberektől fokozottan őrzött, zsidókat és kommunistákat kutató határon át. Már pedig Nora Geldern menekülő zsidó lány, Kiesler vagyonát mentő zsidó gyáros és Richard Sergius aktív, vakmerő, önfeláldozó kommunista.

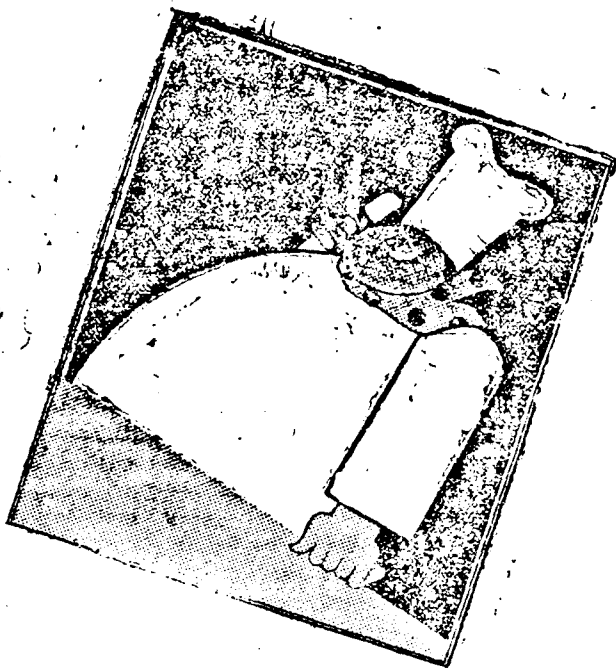
Békés utazó, akinek nincs félteni valója, ne vigasztald magad azzal, hogy ez csak regény, egy pompás irás-készítésgű fiatal író remek munkája, aki fantáziája élénk szárnyára kap és átsuhan veled a remegő hármakkal együtt a seidenbergi országúton Csehország felé. Nem, Hans Habe könyve nemcsak nagyszerűen megkomponált regény, nemcsak, nemcsak a dráma csúcspontjára pompás írásmű, hanem ennél sokkal több: — a megkínzott, lüktető, menekülő, a pániktól hajszolt, de mégis reménykedő és szívósan derültlato ember vaskos utlevele, amely átsegíti a ma tétova és megrettent utasát a sötét és és lázban vacogó idő nyirkos és véres határsorompóin, mint ahogy végül Nora, Kiesler és Sergius is átjut a német gránicon.

Együtt indulnak el, de nem tudnak egymásról. Egyazon uton indulnak el a barna birodalom szorításából kikerülni — Európa felé, ha ugyan ez a földrész a régi eszmei megfogalmazás szerint létezik még. Utjuk az emigránsok útja és sokáig párhuzamosan fut egymás mellett. Majd összetalálkoznak, egymásba fonódnak, megjárják a gyöngeség és erő, az önzés és nemesség ösvényeit, hogy azután sorsuk az emigráns sorsból általános és tisztult emberességből olvadjon fel.

Amikor az olvasó az első fejezet lélekzetelállítóan izgalmas sorain át a menekülőkkel szabad földre lép, hálával szorítja meg gondolatban a szerző kezét, hogy idesegítette. Nora szerncsésen átsuhan fürge autóján, Kieslernek a sors az utolsó pillanatban védangyalt küld Vernon angol állampolgár személyében és Sergius sem fulladt meg a lisztes zsákok között, ahová a teherautó derék sofförje elrejtette. S mire tul vagyunk a határon, tul vagyunk a regény grandiozus expozícióján is. A menekülés drámai pergésű soraiban retrospektív és maradandó képet kapunk a három főszereplő előéletéről. Mindent tudunk róla, amit a jövő tartogat számunkra. Az izgalmas menekülés alatt összeforrtak velünk, a sorsuk a sorsunkká vált s ahogyan az élet összehozza, dobálja, lesujtja és felemeli őket a prágai hotelből a bécsi Prateren, a párisi rendőrfőnökségen keresztül a londoni anyakönyvezetőig, mindjobban érezzük, hogy ez a regény valóban a mi életünk, a mai ember élete és hogy Nora, Kiesler, Sergius csupán színésznevek, algebrai jegyek, amelybe a kitűnő író mindnyájukat belesűrített fölényesen, biztos és megrázóan

MEGRENDELÉ-
SÉRE A Z O N-
NAL!

— akár szóban, akár írásban, telefonon, vagy, bármilyen más módon is eszközli rendelését, egy szó elég és rövid időn belül az „ARAGAZ” ajtaja előtt áll!

Az „ARAGAZ” természetes szondagázból kivont fűtőanyag, amelynek nincsen mérgező hatása és amely nem robban.

Az „ARAGAZ” csővezeték, kőműves vagy más munkálatok nélkül, könnyen bevezethető és az elképzelhető legegyszerűbb módon, szivattyuzás, és előmelegítés stb. nélkül helyezhető üzembe.

Az „ARAGAZ” forró lánggal ég, füst és szag-mentesen.

Az „ARAGAZ” rendkívüli gyorsasággal fűz, süt és forral.

RÉSZLETES FELVILÁGOSÍTÁSKAL SZOLGÁL:

I. M. A. S. A.

Arad, Calea Rudnei 37-38.

NEM HIÁNYOZHAT EGY HÁZTARTÁSBÓL SEM

ARAGAZ

művészi kézzel, helyenként felülmulhatatlanul.

Am mindez csak meseszöveg, a kompozíció, a művészi leleményesség dicsérete. Tökéletessé egészíti ki azonban ezt a keretet az élesszemű lelki analízis, a stílus, egyéni, színes, nyugtalan és éppen ezért annyira eleven, drámaián eleven forgataga, amely felkap, magával ragad bennünket és fellelenti az élmény legmagasabb csúcására. A reichenbergi mozijelenetek, a párisi emigránsok csapzott és reménykedő csoportjának, Herder professzor szörnyű végzetének leírása a megfigyelés, az elmélyedés, az irritudás csodálatos tökélyét adja és az emberben önkéntelenül feldobódik a kérdés: — honnan vette a huszonhatéves szerző rendkívüli tehetségén felül a tapasztalatoknak, a sokszor aforizmaszerűen ható mondatokban és hasonlatokban sokszor feszülő életbölcsöletnek ezt a gazdagságát? S hogyan tudta megőrizni a fürgeteges mában s a főszereplők iránti, minden sorából kicsengő nagy szeretetében az objektivitását, amely-

lyel csak plasztikusabbá teszi előttünk s csak közelebb hozza őket hozzánk?! Mert Hans Habe emigránsai nem angyalok: szenvedő, szeretkező, kapkodó, jó és rossz között hanykodó, esendő sőt esett emberek. Megborzongunk: — mi is ilyenek vagyunk, helyesebben ilyenekké válhatunk. Egy-utlevélen mulik az egész. És éppen ezért minden együttérzésünk Noráé, Heinz Kiesleré és Sergiusé, a mozgalmas életü, dobálódzó és sorsdobált embereké, akik az emigráns idők szörnyű igazságtalansága alatt görnyedő martirok s a martirium hideg fényű glóriájánál is többet érdemelnek: — a meleg felemelő, magabazáró szeretet. S mivel Hans Habe kitűnő regénye ezt maradéktalanul kiváltja belőlünk, minden irodalom-esztétikai elismerés és feltűnő rendkívüli tehetségének minden méltatása mellett is többet érdemel: — együttérző, elismerő meleg emberi szolidaritásunk könnyes kézfogását, amely talán átnyulik a Mont Blanc lábáig.

GRAETZOR-RADIO

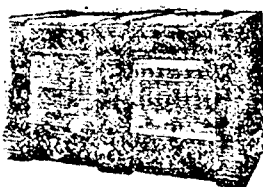
a német világcsoda

4+2 lámpás készülék. A márkás rádió koronája. Utánzóhatatlan, tökéletes hang. Óriási üvegskálával legegyszerűbb a kezelése.

Az öt világgrészt tökéletesen hozza Hallgassa meg minden kötelezettség nélkül!

HAMMER ZS. és Fia cégé

Biv. Regele Ferdinand 27

H I R D E T M É N Y

— Sztojadinovics előgedett londoni útja eredményével. Londonból jelentik: Sztojadinovics jugoszláv miniszterelnök a külföldi lapok tudósítói előtt a következő nyilatkozatot tette: A legnagyobb meglepéssel és megnyugvással távozom Londonból. Párisi és londoni tanácskozásaim után fokozott erővel munkálkodhatom majd a kisantant és Magyarország közeledésén, amelyet külpolitikám egyik legfontosabb céljának tüstem ki. Merem állítani, hogy már nagyon hamar létrejön a megegyezés. Ebben a tekintetben optimista vagyok és örülök, hogy optimista lehetek.

— „HOGYAN ELJEN A MAI NŐ”? címmel az aradi Református Leányegylet rendezésében ma d. u. 5 órakor tartja ismeretterjesztő orvosi előadását Dr. J. Kerekes Rózsi orvosnő a Calvin-uca 3. sz. alatti otthon termében.

— VESZÉLY fenyegeti bőrét a víz által... mert a víz kemény. De a legkeményebb víz is elveszti ártalmasságát, ha mosdóvizébe Mack's Kaiser Borax-ot önt. Csak a közismert vörös dobozban valódi, kimérve nem kapható.

Drága Juliám!

Képzeld, már nem kell naponta órákhozat a tükör előtt a drága sminkkel bajlódni, hogy elkarjam archöröm hibáit. Kaptam valamit, amely lehetővé teszi, hogy arcom teljes szépségében, egyéniségemnek teljes érvényesülésével kiviruljon. Rövid ideig kell csak, hogy használjad a Dr. Földes-féle Margit-krémét, hogy bőröd teljesen átalakuljon. Használd te is és rövidesen igazat adsz nekem.

Csókol Margit.

— NEM TALÁLJAK A BUCURESTII BANKAR GYILKOSAIT. Bucurestiből jelentik: Goldschlaeger Jónás bucurestii bankár meggyilkolása ügyében tovább folyik a vizsgálat. Jelentkezett egy földműves a csendőrségen és elmondotta, hogy látta, amikor három férfi a chikeni Ók hid közelében lezúgalt egy autóról és nehéz kosarat dobott a vízbe. Ezt a kosarat két kilométerrel kebb Veres István molnár fogta ki és ebben találták meg a bankár holttestét.

— Göring csak vadászni megy Ausztriába... Bécsből jelentik: A napokban hírek terjedtek el arról, hogy Göring porosz miniszterelnök rövidesen Ausztriába utazik. A hirt azóta már meg is cáfolták és közölték, hogy Göring miniszterelnök semmiféle politikai tárgyalás végett nem utazik Ausztriába. A ma reggeli lapok a következőket írják Göring állítólagos látogatásáról: Göring miniszterelnök nem látogat el az osztrák fővárosba, mint annak előbb híre terjedt, hanem csak vadászkiránduláson vesz részt és e közben az egyik stájerországi vadászkastélyban találkozni fog Schmidt osztrák külügyi államtitkárral.

— AKI FRISS ÉS MUNKAKÉPES AKAR LENNI és el akarja kerülni, hogy kemény legyen a széke, emésztése meg legyen zavarva, folyton fájjon a feje és a bőre tele legyen mindenféle pattanásokkal, az igyek hetenként egyszer-kétszer reggelizés előtt egy pohár természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvizet. Kérdezze meg orvosát.

— Hat modern hatemeletes blokkházat lebontanak. Bucurestiből jelentik: A Curentul közlése szerint a fővörös hat blokkházat lebontat. Ezek a legmodernebb stílusban az utóbbi öt éven belül épültek és hat-nyolc emeletesek. A lebontás oka, hogy ezeket a házakat akkor építették, amikor még nem volt meg a főváros szabályozási terve és az épületek helye most nem illeszhető be a már elkészült tervbe. A főváros műszaki bizottsága az egyes palotáknál azt hozza fel indokul, hogy annak idején az építő mérnökök nem tartották be az építkezésre engedélyezett vonalat és a köztulajdon képező területeket.

— AZ ÖSSZES NYUGDIJASOK FIGYELMÉBEN. A „Nyugdíjasok Kölesönös Segélyző Egyesülete” Regina Maria ut 18, értesíti tagjait, hogy a CFR felügyelőség október 5-én kelt rendelete értelmében az utazási szabadjegyet a jövőben csak az érdekelt életbenléteinek hatóságai igazolása alapján fogja kibocsátani. Hogy a megkívánt életbenléti bizonyítványok beszerezhetők legyenek felkérjük azokat a nyugdíjasokat, akik a szabadjegyekért járó díjat egyesületünk pénztárába befizették, hogy minél előbb jelentkezzenek az életbenléti bizonyítványok beszerezhetése céljából: Özv. Crisan Sava Sida, özv. Varga Jolanda, Caha Ioan és Tóth Pavel Coloman tagjainkat felkérjük, hogy saját érdeklődésükben a CFR iktató hivatalában jelenjenek meg. Elnökség.

A kulturális nívót napjainkban nagy mértékben emeli a rádió is.

Tudományos előadásokat, jó zenét, politikai híreket hűen közvetít minden háza a rádió. Mennél jobb a készülék, annál kellemesebb, jobb a vétel.

A PHILIPS-cég a Rádiótársaság kifejezett, kívánságára elhatározta, hogy ezeket a kultúrörökvéseket azzal támogatja, hogy az 1937-38. időnyre minden készüléktípus árát igen alacsonyan állapítja meg, amellyel azonban minőség tekintetében a lehető legtökéletesebbet adja.

Hogy mindenkinek lehetővé tegye egy PHILIPS-készülék vásárlását, a PHILIPS-főleg a Societatea de Radiodifuziunea kívánságára, - elhatározta továbbá, hogy a rádiókészülékeket igen könnyű fizetési feltételek mellett, egészen 13 hónapig terjedhető részletre árulja.

Gyári lerakat Aradváros és megye részére Rosenfeld Gézánál

Megérkeztek Philips készülékek Consum és Inles-Koch Dánielnél Arad Str. Eminescu No. 2 az új típusu nirea könyvre is kaphatók

— Zugirásrattal vádolták W. Fildermann fiát. Bucurestiből jelentik: Az ilfovi ügyvédi kamarának ugynevezett szakmai rendőrsége van, amely arra ügyel, hogy ügyvédi mesterséget ne folytassanak olyanok, akiknek erre nincs jogosultságuk. Dr. W. Fildermann, a Romániai Zsidók Szövetsége elnökének fia mint ügyvédjelölt dolgozik atyja ügyvédi irodájában és az említett „rendőrség” véleménye szerint mint önálló ügyvéd jelentkezett egy ügy tárgyalásánál, holott csak mint atyja helyettese jelenhetett volna meg. Emiatt a kamara bünvádi feljelentést tett Konetti Fildermann ellen zugirászat miatt. A bünyüvet tegnap tárgyalta az ilfovi törvényszék, azonban a fiatal Fildermann nem jelent meg. A törvényszék távollétében tárgyalta le az ügyet, majd ítélethirdetésre tüzött ki határnapot.

— Háromszor lépett elő egy áltanár. Bucurestiből jelentik: A törvényszék tegnap öt évi fogházra ítélte Gh. Ionescut, aki tanári diploma nélkül évek során át tanított. Ionescu a lausannei egyetem diplomáját hamisította. majd egy, tisztviselő félrevezetésével azt érvényesíttette Romániára is. Mindez még évekkel ezelőtt történt, azóta az ország három liceumában is tanított és három ízben előléptették. Legutóbb a ploestii liceum „tanára” volt és itt abba a hibába esett, hogy politizálgatott és ellenfelei támadták. A szépen indult karrier a politika miatt összetört, mert multját kezdték firtatni. Kiderült, hogy csak négy középiskolája van és olyan osztályokba tanított, amelyet ő maga sohasem végzett. A bünvádi eljárás maga után vonta fel-függesztését és elítéltetését.

— Az ország tüzfészke Băcău. Băcăuból jelentik: Tegnap délután öt órakor a Cremeneiuca egyik házában tűz ütött ki, amely rövid idő alatt annyira elhatalmasodott, hogy összesen öt ház a lángok martaléka lett. A kivonult tűzoltóság parancsnoka szerint a tűz a kéményben keletkezett és a szélvész tovább hordta a lángokat. Tizenegy család hajlék nélkül maradt.

— BISORCAÉK MEGSZÖKTEK A FEGYHÁZ BÓL ÉS ARADMEGYÉBEN GARAZDALKODNAK Aradmege lakosságának még élénk emlékezetében él az büncselekmény sorozat, amelyet évekkkel ezelőtt a hírhedt Bisorca Ioan bandita követett el jól megszervezett bandájával. Mint ismeretes a bünszövetkezet tagjait mintegy két évvel ezelőtt ártalmatlanná tette a csendőrség és a törvényszék szigorú büntetéssel sújtotta a rablóbanda tagjait és azokat az Aiud-nagyenyedi fegyháza szállították büntetésük letöltése céljából. A közelmultban híre járt, hogy Crisan Stefan, Bisorca volt alvezére két társával együtt megszökött az Aiud-nagyenyedi fegyházból és a Bihor-biharmegyei Coronă község környékén ütöttek tanyát. Ma délelőtt ismét Arad megyében tűntek fel a banditák. Crisan két társa a Sebiş-Borossebes község határáról mintegy három kilométerre megtámadta Manciu Veronica Prunisor községbéli asszonyt, akit a földre tepertek, elrabolták erszényét, majd a közeli erdőbe menekültek. A hatóságok széleskörű nyomozást indítottak a bünszövetkezet tagjainak kézrekerítése érdekében.

Pénztárhoz

nemi gyakorlattal rendelkező németben vagy románban perfekt hölgyet keresünk azonnali alkalmazásra. Ajánlatok „Sürgős” jellegre.

Nagyjelentőségű módosításokat hajtottak végre a konverziós törvényen

Nyilatkozattételre kötelezik az egyezséget visszautasító hitelezőket — Az egész törlesztési rendszerre kihat az új rendelettörvény

Arad, október 16. Mint már jelentettük, a hivatalos lap október 12-iki száma törvényrendeletet közöl a mezőgazdasági és városi adóságok rendezésére vonatkozó rendelkezések módosításáról. A rendelet a következő intézkedéseket tartalmazza:

1. szakasz. Azok, az adósok, akik az 1934. április 7. törvény 50. és 52. szakaszaiban foglalt kedvezményeket kérték, de azt a jelen rendelettörvény közlésétől számított hat hónapon belül nem kapták meg sem bírói döntés útján, — amely a hitelezők többségének hozzájárulását megállapítja — sem pedig az 5. és 52. szakaszban előírt bírálóbizottságok határozatával, többé nem részesülnek az 1934. április 7-iki törvényben előírt végrehajtás-felfüggesztésben, vagy pedig az 1935. április 20-i, a hitel helyreállítására és megkönnyítésére vonatkozó törvény kedvezményeiben, hanem a rendes törvényes formák között végrehajthatók.

2. szakasz. Azok hitelezők, akik nem fogadták el a jelen rendelettörvény közlésekor hitelezőikkel az 1934. április 7-i törvény 50. szakasza alapján véglegesen lezárt megegyezőségeket, ilyen értelemben nyilatkozatot tartoznak tenni az adós lakóhelyének törvényszékénél, a jelenlegi rendelettörvénynek a hivatalos lapban való megjelenésétől számított negyven napon belül. Azok a hitelezők, akik nem fogadják el a hitelezők által a törvény 50. szakasza alapján javasolt megegyezőségeket, amely a jelen törvény közléséig még nem véglegesített, ilyen értelemben szintén nyilatkozatot tartoznak tenni az adós lakóhelyének törvényszékénél, annak a bírósági végzésnek véglegessé válásától számított negyven napon belül, amely a hitelezők többségének hozzájárulását megállapította.

Abban az esetben, ha törvény 50. szakaszában szereplő döntőbírói bizottság értesítést kapott, de végleges határozat még nem történt, az el nem fogadási nyilatkozatot a megelőző bekezdésekkel feltüntetett hitelezők a határozat fellebbezési határidején belül tehetik meg. Azok a hitelezők, akik a jelen bekezdésben említett határozatokat a kellő időben fellebbezésekkel támadták meg, a jelenlegi rendelettörvény megjelenésétől számított tiz napon belül megtehetik el nem fogadási nyilatkozatukat, de csak abban az esetben, ha a fellebbezési határidő már elmúlt és a fellebbezés még nem került bíróság elé. Az el nem fogadási nyilatkozat megtétele egyértelmű a fellebbezési jogról való lemondással.

A 3. szakasz módosítja az 1934. évi április 7-iki törvénynek a hitelezőkre vonatkozó szakaszait, amennyiben a hitelezők az előbbi szakaszban említett nyilatkozatot megteszik. — Ezek szerint a fizetési terminus tizenöt év a jelen törvény életbelépésétől számítva. Az 1. százalékos kamat 1934. április 7-től a mai napig nem hajtható végre, csakis a 15 éves határidő lejártá után, anélkül azonban, hogy ezt a kamatot tőkésíteni lehetne. Azok után az összegek után, amiket a szakasz értelmében akár követelés, akár kamat címén beszednek, harmincöt százalékos adót kell fizetni a repülési alap javára.

4. szakasz. A megelőző szakaszokban említett nyilatkozatokban a törvényes időn belül való megnevezése egyértelmű a megkötött, vagy az 1934. április 7-i törvény 50. és 52. szakaszai alapján javasolt megegyezőségeket a hitelező részéről történt visszavonhatatlan elfogadásával. Az ugyanazon törvény 51., vagy 53. szakaszában előírt döntőbírói bizottságok határozatainak fellebbezésével való megtámadása annak a hitelezőnek részére, aki ezt a törvényes utat használta, azt jelenti, hogy elveszti a jelenlegi rendelettörvényben előírt elnemfogadási nyilatkozat megtételének jogát.

5. szakasz. Abban az esetben ha az 1934. április 7-i törvény 52. szakaszának 1. bekezdése alapján a hitelintézetek által kötött valamely egyezmény ellen az 1935. április 20-i tör-

MINDEN MEGDRAGULT

csak

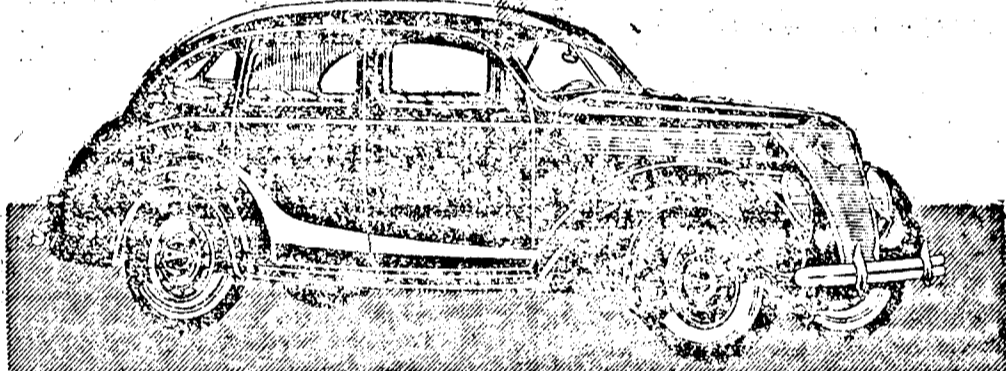
Ford

szállítia

le az autokat

<p>MODELL 74</p> <p>SEDAN, 5 ÜLÉSES — luxuskocsi — kofferrel stb. 8 HENGÉRES, 60 LOERŐS</p> <p>217.000 lei</p>	<p>MODELL 73</p> <p>SEDAN 5 ÜLÉSES — luxuskocsi — kofferrel stb. 8 HENGÉRES, 55 LOERŐS</p> <p>227.000 lei</p>
--	---

Az árak helyt Budapestben értendők.

Csütörtökön vendégszeropel a firenzei balett a színházban

Arad, október 16. Október művészi eseményeinek sorában előkelő helyet foglal el az Angiola Sartorio vezetése alatt álló Firenzei Balett, mely csütörtökön, október 21-én este vendégszeropel a színházban. A husztagu együttes a Joos-balett mellett Európa leghíresebb táncsoportja, amely tulajdonképpen a hivatalos olasz balett. Angiola Sartorio a Joos-balett Dartington-hall iskolájában végezte tanulmányait, majd öt éven keresztül a Joos-balett leghíresebb csillaga volt. Inen hívták haza és rábízták a firen-

zei balettakadémia és a már világhírűvé lett Firenzei Balett vezetését. Az együttes tagjai sorában van Czobel Liza, a magyar származású táncosnő is, aki tehetsége mellett szépségével is feltűnést kelt. A Firenzei Balett közreműködik Olaszország minden nevezetes művészi eseményénél, Reinhardt velencei szabadteri játékaival a Szentivánéji álom előadásán a Firenzei Balett világraszóló sikert aratott. Az előadás jegyei hétfőtől kezdve a téli színház pénztáránál váltakoznak.

vény 25. szakaszának megfelelően fellebbezés adatott be azon az alapon, hogy a törvényes többség érvényesen nem gyűlt össze, a bíróságoknak tekintetbe kell venniük a hitelező többségének összeszámlálásánál azokat a csatlakozásokat is, amelyek az 1935. április 20-i törvény 25. szakaszában előírt jegyzőkönyv lezárása után s a végleges megsemmisítő határozat meghozataláig történnek.

6. szakasz. A jelenlegi rendelettörvény alapján beadott, fenntartásokat, vagy feltételeket tartalmazó elnemfogadási nyilatkozatokat nemlétezőnek tekintik, kivéve azokat a fenntartásokat, amelyek az 1934. április 7-i törvény 50. és 52. szakaszának alkalmazására vonatkozólag tételnek, vagy pedig a hitelezők törvényes többségének érvényes megtételére vonatkozókat. Hasonlóképpen nemlétezőnek tekintik azokat a nyilatkozatokat is, amelyeket a hitelezők a hivatalos lapban 1937. június 15-én megjelent rendelettörvény 1. szakasza alapján, vagy az 1937. július 24-én a hivatalos lapban közölt 1944. számú minisztertanácsi napló alapján adták be.

7. szakasz. Visszavonatik a 2525-ös számú rendelettörvény, amely a hivatalos lapban 1937. július 15-én jelent meg és az 1937. július 24-én megjelent 1944. számú minisztertanácsi jegyzőkönyv.

SAMSON
URI SZABÓ
Strada Alexandril

**Ajánlja modern szabóságát
valamint őszi és téli szövet-
ujdonságait.**

Az esőzések és hűlés évszakában használjon

JAWOL - t

Mischa Elman

Irta: Kleinhändler Weil Magda.

Mischa Elman korunk egyik legnagyobb hegedűse. Művészete csúcscsúccsal és koronájával mennybe hatol és a mennyei magasság már nemzetközi — ebben a magasságban már nincsenek határok és korlátok. Az ismeri szikra itt fényes lángokban lobban fel, melyek minden szépségre szomjazó lelket egyformán melegítenek és hevítenek.

Művészetét az elmélyüléssel párosult technikai fölény jellemzi. A lefelé staccato legendászerűek a hegedűsök világában. A balkéz technikája már csak „ein Mittel zum Zweck“-nek nevezhető, annyira briliáns, hogy az ugynevezett nagy Cél, a Zenélés szolgálatában csak a zökkenésmentes és sima játék biztosítására lesz felhasználva. Műsorösszeállításai is ezt bizonyítják.

Beethoven Kreutzer szonátája csak a lírai átérés és technikai biztonság fehér izzásában tud egységessé válni. A hangszer háttérbe szorul, a technika fel sem merül a hallgató tudatában, aki azon veszi észre magát, hogy Beethoven megszólal, beszél neki az életéről, a küzdelemről, az örömről és szenvedéseiről. Ez az előadó művésznek a legnagyobb diadala, ha el tudja felejtetni hallgatóival a hangszert, melyen játszik. Mischa Elmannál a hegedű annyira elveszti öncélúságát, hogy a zeneköltő minden mondanivalója és egész lelkisége közvetlenül árad ki a hallgatóra. Az ő Beethoven játéka ez a megvesztegető titka. Haendel az újkor zenéjének egyik kimagasló alakja és mint korának minden hangszeres kompozíciója, tág teret enged az előadóművész improvizáló készségének. Haendel kompozíciói szinte áttekinthetetlen őserdője, egy hatalmas termő fantázia ragyogó formáinak. E-dur szonátája annyira könnyű, hogy sokan azt mondják róla: gyerekeknek való. En inkább azt mondanám: anyaloknak való. Gondtalan öröm, amely fellendül az ujjongó életigenlésig, a legédesebb szomorúság, a szépséges melankólia, amely nem ködöt és nem felhőket, hanem csak fátylakat bocsát az életre. Fékezhetetlen jókedv, amely átlendül az élet minden gátló kicsinyességén és kellemetlenségén. Rengeteg áradó vidámság csendül ki e „könnyű“ szonáta utolsó tételéből.

Ugy mondják, az oroszoknak egy kölyke születik, — de az orosz! Mendelssohn egyedüli hegedűhangversenyére is ezt a mondást lehet alkalmazni. A romantikusok e nagy zenetánja, ha semmi mással nem ajándékozta volna meg a világot, csak ez egy hegedűversennyel, akkor is eleget tett volna az emberiségért. Mendelssohn nagy melódista és a romantikus formálás szuverén mestere. Világossága nem annyira a kedélye, mint az érző szív és rendező agyvelő. Kiegyenlített arányai nem klasszikus világnézetből, hanem az intellektus és kifinomult ízlés jóvoltából keletkeznek. Hegedűversenyének melódiákban dúszalkodó I. és II. tétele és korlátlan technikai lehetőségekben gazdag III. tétele minden hegedűsnek az ugynevezett „Glanzstückje“.

A Gyermekbarátok Egyesületének mérhetetlen érdeme, hogy hanyatló zenei életünket újból felvirágoztatja, áldozatkészségével, felbecsülhetetlen humánus céljain kívül egyszersmind kulturális célokat is szolgál, mely Aradot ismét arra a magas nivóra emeli, amelyet a transilvániai városok között azelőtt elfoglalt.

KÖZGAZDASÁG

Itt az ősz és mégis:

Alig van forgalom a tűzifa-piacon!

Erősen ellanyhult a fenyőanyag-piac

Arad, október 16. A belföldi tűzifapiacra vonatott üzletmenet alakult ki, mivel a bizonytalan helyzet miatt úgy a termelők, mint a detailtelepek részéről idegesség nyilvánul meg. A termelői árak ugyanis majdnem mindenütt elérték a helyi hatóságok által megállapított maximális árakat és ennek következtében a legminimálisabbra csökkentették a kínálatot. A detailtelepek már megkapták a korábbi beszerzéseikből származó hátralékos mennyiségeket és most újabb raktárkiegészítés válna szükségessé, a kereskedők azonban tanácstalanok. A kormány ugyanis állandóan foglalkozik a tűzifakérdéssel és a különböző közlemények, híresztelések és nyilatkozatok nyugtalanítják a piacot. Egyszer azt a hirt terjesztik, hogy az egész országban maximálják a termelői és fogyasztói árakat, majd olyan híradások jelennek meg, hogy redukálják a vasuti fuvardíjakat, holott a helyzet az, hogy a kormány semmiféle döntést nem hozott ebben a kérdésben véglegesen. Így tehát

alig van forgalom és csupán kisebb üzletkötések történnek.

Az árak szilárdak és az utóbbi napokban aradi viszonylatban a következőképpen alakultak:

I. o. bükkhasáb 5700, II. o. bükkhasáb 5300, III. o. bükkhasáb 4900, I. o. gyertyánhasáb 5800 I. o. cserhasáb 5600, I. o. bükkdorong 5200, I. o. cserdorong 5200, I. o. gyertyándorong 5300 lei.

Az utóbbi időben már mutatkoztak jelei a szokásos őszi vagonhiánynak és ez a körülmény kétségtelenül növeli majd a keresletet. A kifuvározás a járhatatlan erdei utak miatt lassan megy, a termelés már sok helyen megkezdődött.

A magyarországi export élénkülő ütemben halad, naponta az összes határállomásokon átlag mintegy 130 — 140 vagon tűzifa kerül kivitelre.

Lombfapiacunkon a következő helyzet alakult ki: Észrevehetően megnövekedett a forgalom, a butoriparban a vagon- és egyéb gyarak teljes üzemmel dolgoznak és így fogyasztásuk növekedett.

Élénk kereslet van mindennemű fűrészgömbfában, főleg azonban tölgy- és hársrönkben és az árak jelentékenyen felszöktek.

A CFR igazgatósága megsemmisítette az augusztus 18. és 19-iki talpfaverseny tárgyalás eredményét és hír szerint a CAPS-al folytat tárgyalásokat a szükséges mennyiség szállítására vonatkozólag. Beavatottak véleménye szerint azonban a CAPS nem képes az új vasutvonalak építésének megkezdése következtében 3 millió darabra növekedett szükséglet fedezé-

sére. Valószínű azonban, hogy a vasut a felajánlott mintegy 350 ezer darab tölgytalpfát és 350 ezer darab bükktalpfát a termelőktől átveszi, mert állítólag a vasutigazgatóság szerint nem az árakat, hanem inkább a fizetési feltételeket kifogásolta.

A külföld részére mindennemű lombfaanyagban élénk kereslet van. Ujabban Csehszlovákia részére keresnek tölgy furnírrönköt és hegyi jávort.

A hazai fenyőfapiacra az őszi forgalomhoz fűzött remények megközelítőleg sem váltak be, vidéken a legtöbb helyen teljes az üzletlenség, a városokban van ugyan némi ipari fogyasztás és a katonai építkezések elhasználnak kisebb-nagyobb mennyiségeket, nagy általánosságban azonban pang az üzletmenet. A piac kedvetlen, a detailkereskedelem néhány héttel ezelőtt élénkebb őszi üzletmenet reményében még eszközölt raktárkiegészítő vásárlásokat, de most igyekszik raktárát a feltétlenül szükséges mennyiség határáig lefogyasztani.

A kínálat megnövekedett és pedig nem csupán a kisebb termelők részéről, hanem a nagyobb vállalatoknak az ajánlataival is már gyakrabban lehet találkozni.

A tavaszi árképződésre vonatkozólag még kialakulatlan a helyzet. A nemzetközi export-szindikátus 10 százalékkal csökkentette a kivitel keretét, hogy az exportárak esését megakadályozza, a vasut viszont 66 százalékkal felemeli az exportdíjat, ami talán növeli a belföldi kínálatot. Döntő fontossága van ebben a kérdésben a tengerentuli keresletnek, ami csak újv utár alakul ki teljesen.

A kikötői forgalom élénk, a hajózás beszüntetéséig még mintegy 2 hónap van és a hátralékok leszállítása nagyobb igyekezettel történik, de ilyenkor történnek a raktárkiegészítő beszerzések is.

Magyarország felé a kivitel az utóbbi két hétben fellendült, a múlt év hasonló időszakával szemben azonban mintegy 30 százalékos visszaesést mutat.

100% - ES természetes átérzést. 5 évi tartósságot biztosít Önnek az új Brilliant-minőség. a világmárka

Bucureştii tartózkodása alatt szálljon meg

Hotel du Boulevardban

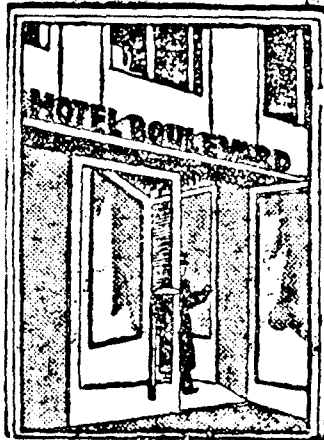
Bulevardul Elisabeta 1 szám.

Minden kényelemmel berendezett szállodánk a főváros szívében, a Calea Victoriei és a Bul. Elisabeta sarkán fekszik. Nyugati kényelem. Hideg, meleg folyóvíz, fürdő, telefon minden szobában.

Luxus lakosztályok. Hall, társalgó, fogadóterem.

Márványtermünkben minden igényeket kielégítő étterem. Vendégeinket tolmácsunk és kényelmes autóbuszunk minden vonatnál várja.

Megkönnyítik a német árubehozatalt

Bucureşti, október 16. A legfelsőbb kontingenciális bizottság fontos határozatokat hozott legutóbbi ülésén a Németországból származó áruk behozatalára vonatkozóan. A bizottság ugyanis úgy döntött, hogy mindazok az importőrök, akik Németországból származó áruk behozatalára kerettel rendelkeznek, dupla behozatali kvótát kapnak előztése fizetés esetén. Ezt a kedvezményt csak azok az importőrök vezik, akik kérvényeiket 1937. október 1-ig be-

jegyeztették. A később benyújtott kéréseket nem vették figyelembe.

Elhatározta a bizottság azt is, hogy azokat a harmadik évnegyedre szóló behozatali engedélyeket, amelyeket fedezet hiányában nem adtak ki, eljuttatják az importőrökhöz.

A jegybank egyébként közölte a külkereskedelmi igazgatósággal a negyedik évnegyed behozatali keretét, amely 6 milliárd 911 millió lei lesz.

November elsején megdrágul a vasuti áruszállítás

Bucureşti, október 16. Feltűnést keltő híradást közölnek a fővárosi lapok: az államvasutak vezérigazgatósága november elsejétől kezdődően megdrágítja az áruszállítási díjszabását. A vasut hivatalos lapja ma közölte is a díjtételek növelésére vonatkozó határozatot, a melynek értelmében a vasuti áruszállítás 40—100 százalékosat tesz ki. Érthető, hogy minden vo-

nalon nagy ellenzéssel fogadják a vasut vezérigazgatósága intézkedését, hiszen ez éppen ellenkező eredménnyel jár majd, mint a megélhetés olcsóbbá tételét célzó kormánykísérletek.

Itt említjük meg, hogy a CFR. hivatalos közleménye szerint a vasut helyi díjszabásának a kőolaj és kőolajtermékekre vonatkozó tétel módosulnak.

Vámmentességet élveznek a fémipari gyárak számára behozott nyersanyagok és félgyártmányok

Bucureşti, október 16. A Monitorul Oficial legutóbbi száma rendelkezést közöl, amellyel értelmében mentesítik a 12 százalékos vámilletékek és a luxus, valamint forgalmi adó alól a fémipari üzemek által behozott nyersanyagokat és félgyártmányokat. Ez a kedvezmény 1938. június 30-ig marad életben és csak azon áruk behozatala esetében alkalmazandó, amelyeknek mennyisége 1937. április elsejétől 1938. június 30-ig meghaladja a 75 ezer tonnát. Az említett kedvezményeket a pénzügyminisztérium adja meg a kereskedelmi minisztérium és az ipari bizottság véleményezése alapján.

Közgazdasági hírek

A szövetkezeti minisztérium közlése szerint Satumare-Szatmár és Sibiu-Nagyszeben vidékéről jelentős mennyiségű almát szállítanak külföldre.

Nyugtalanással fogadja a német sajtó az Egyesült Államok külkereskedelmi tevékenységét, amelyben Németország gazdasági bekeríté-

Szabdforgalmu devizák árfolyama október 15-én: német márka 36.90, pengő 26.40, osztrák shilling 26.90—27, cseh korona 5.17—5.18, török font 83—83 és fél, drachma 1.18—1.20.

17-én a Gloria pályán délután fél négy órakor

VICTORIA-AMEFA

nemzeti bajnoki mérkőzés

Jegyek elővételben a Fehér Kereszt szállodában

sét látják. A lapok elkeseredetten állapítják meg, hogy az Egyesült Államok külkereskedelmét irányító körök mind szorosabbra fűzik a demokratikus országokkal megteremtett kapcsolatokat, ami nem lehet közömbös a birodalom számára.

A rum-, likőr- és konyak-, valamint illatszergyárak szeszhiányról panaszkodnak. Mivel a szeszgyárak nem dolgoznak, a szeszjövődék vezérigazgatóságának közlése szerint a készlet annyira megcsappant, hogy a beérkező igényléseket csak részben elégítheti ki. Ez a helyzet a termelés zavartalanságát veszélyezteti.

Külföldi hírek hatása alatt az október 15. gabonatórzsde árai gyengén alakultak. Hetvenhét kilós buza 49.000 lei, rozs 46.250 lei, árpa 36.500 lei, köles 50.000 lei.

RADIOMARELLI

készülékekre

keresünk anyagi és erkölcsi garanciaképes helyi képviselőt

„SOREL” Asoc. de radio Bucuresti
Str. Matei Millo 10.

Az államvasut vezérigazgatósága új, részletes tervet dolgozott ki a gyümölcs- és romlandó áruzállítványok továbbítására.

Az aradsálosi „Hangya szövetkezet”
azonnali belépésre

bolt és kocsmakezelőt keres

Óvadékul 25.000 lei készpénz és 35.000 lei első helyen való zálogjogi bekebelezést kell adni. Javadalom: 300 lei készpénz havonta, 4 százalék forgalmi jutalék a vegyes, 2 százalék a monopol gyufa, cukor áruk után, 2 százalék fuvarterítés, fűtési átalány évi 3200 lei, világítási átalány évi 10000 lei. Pályázati kérések a „Hangya” aradi tranzitóhoz, Str. A. Mureşanu 7. alatt nyújtandók be.

SPORT-ESSEMENYEK

Cucula - Léb - Perneki - Praszler - Szaniszló az AMEFA csatársora a Victoria ellen

Az új nemzeti bajnoksági rendszer bevezetése óta az AMEFA ezuttal első ízben lát vendégül egyet a régi A-ligás csapatok közül és a Cluj-kolozsvári Victoria mindig a legkeményebb ellenfelei közé tartozott. A piros-feketék nagy gonddal készülődtek erre a mérkőzésre és pénteken fejezték be az előkészületeket.

Pénteken este játékosértekezletet tartott az AMEFA, amelyen a standard csapat tagjain kívül az összes tartalékok, ugymint Csajka, Dvorsák, Gerold, stb. is résztvettek és ekkor hirdette ki Kertész Gyula edző a Victoria elleni összeállítást, amely a következő:

Felemelt karral

kell üdvözölni a közönséget

A sportszövetség rendelkezést adott ki, melynek értelmében a jövőben a pályára lépő csapatok kötelesek a pálya oldalvonalán a közönséggel szemben felsorakozni és „Sanatate” kiáltással, római módra felemelt karral kell a közönséget üdvözölni. A rendelet minden csapatra kötelező.

Szadovszki — Kovács, Buibas — Szurgyi, Szabó Béla, Reinhardt II. — Cucula, Léb, Perneki, Praszler, Szaniszló II.

Magyarozatként csak annyit mondott Kertész edző, hogy ha Reinhardt és Szaniszló annyit nyújtanak csupán, mint az edzésen, akkor nem kell aggódni az eredmény miatt.

A Victoria csapata egyébként menetrendszerűen megérkezett Aradra. A játékosok este korán pihenőre tértek, mert — mint mondták, — az AMEFA ellen akarják beigazolni az Olimpiától elszenvedett vereség irreális voltát.

Az agilis Meteor kerékpár klub vasárnap délben 12 órai kezdettel az Oradea-nagyváradai országúton 100 kilométeres országúti kerékpáros bajnoki versenyt rendez, amelyen a rendező egyesület kerékpárosain kívül az AMEFA versenyzői is résztvesznek.

Új kapus az Intelegereaban. Az Intelegerea új kapust kapott a Timişoara-temesvári Chinézul egykori kapusa, Leitersdorfer személyében. A kitűnő kapussal az Intelegerea bajnokságra törő csapata rendkívül megerősödött.

